

LO TEATRO CATALÀ

PERIÓDICH INDEPENDENT,

DE LITERATURA, ART, NOTICIAS Y ANUNCIS

DESTINAT PRINCIPALMENT À FOMENTAR LO PROGRÉS É INTERESSOS DEL TEATRO DE CATALUNYA

Preus de subscripció	REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ	Preus de cada número
En Barcelona. . . 4. ⁰⁰ ptas. trimestre Fora. 1. ⁵⁰ » » Artistas d'òpera 25. ⁰⁰ » l'any. Abonats protectors, una pla. cada mes. Pago adelantat.	Viladomat, 164, 4. ^{rt} , 1. ^{ra} Sucursal pèra cartas y avisos: en l'Arxiu lirich-dramàtic de don J. Gelabert, Unió, 5, 3. ^{er} , 2. ^{na}	Número corrent. 10 centims Id. atrassat. 15 id. Los abonats protectors tenen dret á dos exemplars de cada número de LO TEATRO CATALÀ, á que 's publiquin noves que 'ls convinga mentres no desdigan de l set- manari, y á obtenir rebaixa en los preus de 'ls anuncis particulars.

AVIS

Desde avuy las oficinas de redacción y administración quedarán instaladas en lo carrer de Viladomat, 164, 4.^{rt} l.¹

La Sucursal seguirá establerta en lo carrer de la Unió, 5, 3.er 2.na y estará obertde las 10 de 'l dematí á las 7 de 'l vespre.

¿ES PREMATURA LA IDEA de la Exposició Universal per' 1898?

Diu lo ditxo que 'ls petits se fan grans, y aixó ve a 'l cas tenir present avans de contestar á la pregunta que deixem feta a 'l donar títol a 'l present article.

No cal tampoch deixar de considerar que la época actual es de fanfarroneria, de bombo desmesurat, de mucha planta y poca uva, com afirma un ditxo castellá, y fentse cárrech de 'ls dos aforismes, podrem respóndrer ab verdader coneixement de causa.

Tornem, donchs, á preguntar: ¿es prematura la idea de fer en Barcelona una nova Exposició Universal en 1898?

No, no es prematura: a 'l contrari, es d' oportunitat; de tal manera, que si la idea no fos posada en práctica desde ara, estem segurs de que en son día no estarian pas realisats tots los treballs qu' han de donar per resultat una brillant obra de civilisació y de progrés, sino que probablement surtiria el parto de los montes.

La organisació de un Certamen de tanta magnitud exigeix una preparació molt llarga, desarrollada ab càlcul ben fundat, basada en preliminars de diversas classes que fan necessari 'l concurs de moltíssimas personas y que ha de ser producte de molts projectes, juntas, estudis, memorias, etc., que indispensablement han de precedir a 'l comensament de las obras

de fábrica las quals venen á ser en rigor las últimas de las preparatorias, per mes a 'ls ulls de la generalitat sembli que sigan las primeras.

Y aquets actes preliminars són encara de major duració quant presideix lo pensament, no de fer un negoci á expensas de 'l poble, utilisant—vu'ga aquet ó no vulga—fondos de 'l Municipi, de la Provincia ó de 'l Estat, sino una obra verdaderament beneficosa pe 'ls interessos generals de la població, valentse de recursos de 'ls ciutadans més entussiasas per la prosperitat y l' esplendor de la capital ahont s' intenta atréurer las miradas de propis y extranyas ab la celebració de internacionals concursos.

En 1887 y 88 va procedirse a 'l *tumtum*, sense prou ordre ni concert, sense una base fixa que servis de guia a 'ls que portaban la batuta; y sense contar d' ahont surtirían las missas, ó potser contant tothom que ja pagaria la *Pubilla*, 's disposaban las cosas, deixantse portar uns massa de l' entussiasme que solapadament impulsaban molts cops altres ab censurable egoisme.

No sigui aixó prés en desprestigi de ningú ni com critica dura de la passada Exposició: fem semblant recordansa no més pèra demostrar que, obrant precipitadament, las cosas han de sufrirne perjudici y que si 's tracta d' assumptos de verdadera grandiositat, aquet perjudici ha de revestir grans proporcions.

La nova Exposició naix á impuls de 'l carinyo que 'l poble esent per l' engrandiment y l' esplendor de nostra estimada ciutat: de un honrat y distingit artista ha surtit la iniciativa; á son pensament s' han unit prompte altres barcelonins que preveuen las inmensas ventatjas que 'n serán favorable consecuencia, y coneixedors alguns d' ells de lo que es un verdader Certamen universal, no 'ls ha fet pòr la circumstancia de no figurar entre 'ls primers iniciadors las encumbradas capacitats capitalistas: porque tots saben que 'ls petits se fan grans, y que quant se comprén l' esperit noble que informa 'ls propòsits patriòtics y la utilitat de portar á efecte bons desitjos, no falta per cert l' apoyo de las ilustradas personas que sempre, aquí com en totas parts, van a 'l frente de las grans obras que son causa de que camini endevant la humanitat.

A propòsit d' aixó podem recordar que la mes gran

societat humanitaria que pe 'l número de socis y per lo fabulós de son capital, existeix potser en Europa, va fundarse á Londres en un establiment de begudas sense mes apoyo que 'l de uns nobres treballadors desitjosos de auxiliarse en cassos de malaltia, y va establirse ab tanta senzillés, que la contaduría era 'l taulell de la botiga y l' amo de 'l establiment qui recaudaba 'ls fondos. Aixís va comensar *Los Corazones de encina*, que avuy té la triolera de 140.000 associats y un capital de mes de 1.000.000 de lliuras esterlinas.

L' origen senzill de las aspiracions de l' home es móltas vegadas causa de l' éxit, perque en aquets cassos es quant se descubreix mes clarament la fé en determinat ideal, y ja se sap que la fé alcanza impossibles, com ho demostra també un altre refrán a 'l afirmar que pót qui vól.

Avuy existeix ja en l' atmósfera la necessitat de la projectada Exposició, com existeix lo punt que se'rá núcleo de lo que 's pensa fer per' ferla grandiosa y notable: no hi ha dúpte, dónchs, de que en ell se condensará la opinió y ja ho demostran los fets, puig la Societat organitzadora augmenta cada día en número y en importancia, á pesar de que encara no ha passat un mes desde 'l día de sa legal constitució.

Prosseguint la Junta en sos treballs de propaganda, acabarà de conquistarse la voluntat de 'ls incréduls y de 'ls indiferents, y deixarà compendrer la necessitat de preparar la cosa ab temps pèra que alcanzi lo resultat próspero que es convenient a 'l bon nom de la ciutat.

Aixís posará 'ls fonaments sobre terreny ferm, y sense bombo desmesurat, com hem dit ja; sense afany de vanagloria ni fanfarronadas de vanitat, y sense olvidar-se de lo humil de 'ls comensos de la realisació d' un idea digníssim; recordant que París, ahont hi ha grans medis de tota classe, 's prepara ja per sa Exposició de 1900; pensant que no 's projectan ni s' alsan en quatre días los palaus y edificis que 's necessitan, ni 's fan en curta temporada las milloras á que es acreedora la ciutat com preparatorias y essencials en tan gran aconeximent, donará temps á que tot vaji per sos passos contats, proporcionarà á las arts, á la industria y a 'l comerç llarchs días de animació y de vida, y a 'l atreure á la capital de la regió catalana lo moviment indispensable durant los anys que faltan fins á 1898, se prepararà insensiblement la Societat lo pedestal de la verdadera gloria y 's farà digne de la gratitut d' un poble.

P. DE R.

EQU VOCACIÓ

Un día, havent de marxar ab l' *express*, lo senyó Andreu, va manar á un criat seu que un cotxe anés á avisar:—En aquella cotxeria que 's trova entrant á má dreta en lo carrer de 'n Saleta, 'ls dirás que aquest mitjdia á las dugas, sens' faltar, ab un cotxe han de veni á buscarme, perque així jo no m' hají d' esperá'.—Lo criat se 'n vá corrent capá 'l carrer aquell y s' erra; puig a 'l entrar á má esquerra, troba un' altre establiment

qu' era de cotxes també: deixa 'l recado, se 'n vá, y á casa se'va a 'l torná' diu aixís;—A 'l móment vé.—

Passá una hora, y ja cansat d' esperá 'l cotxe d'itxós, lo senyor exclama:—Ambrós, vés á véurer si ha arribat.

—Sí,—respón—tot justament ara d' arribar acaba...

Y quant ell tranquil baixaba pèra marxar a 'l moment,

s' armá tal algarabía entre 'l senyor y 'l criat,

per haverse equívocat lo pobre, de cotxeria,

qu' alló semblaba unas Corts.

Resultat: que 'l senyó Andreu a 'l fi hagué de marxá á peu per no aná ab cotxe., de 'ls morts.

G. TORRES T.

REVISTA TEATRAL

Principal.—Res de nou ha presentat la companyia de 'l Sr. Rossell, que 's va defensant ab obras de 'l género cómic, interpretantlas ab molt acert.

Aquesta companyia 's prepara per' marxar á la torre de 'l Sr. Arnús; aixó es, á 'l teatro Lirich ahont se traslará á últims de mes.

Romea.—Ahi va donar una verdadera novetat. No era un estreno; era la presentació en aquell teatro de la jove artista Srta. Esperansa Periu que va desempenyar un de 'ls papers de *Cornet* en lo drama de Pitarra *La Rondalla de l' infern*.

Ja coneixiam á la Srta. Periu per' haverli vist algun paper en comedias de mágica, entre 'ls quals recordem *Cupido* en *La pata de cabra*, y ara acabem de afirmarnos en la idea de que s' obrirá pas en la escena.

Així ho demostra la gracia y soltura ab que va saber interpretar sa part en *La Rondalla*.

La felicitem.—P.

Eldorado. (Catalunya)—Per lo noué inesperat sorprén y encanta l' espectacle que presenta Miss Ida Fuller ab la dansa serpentina.

Completament á las foscas queda la sala d' espectacles. L' escenari está il·luminat per quatre llums elèctrics que fixan sobre miss Fuller los més bells y variants colors.

Aquesta 's presenta vestida ab una bata de finíssima gassa y ab una capa blanca de grans dimensions, la que moguda per l' artista pren encantadoras y fantásticas formas.

Ara sembla un mar de rosas regat per suau oreig, ó un mar de nacarina que 's desborda de l' escenari; després, pintada papallona que aleiteja á la claror de 'l sol; desseguít, perduda entremitj d' onades de vius colors tenyidas, apareix com encantadora sílfide bressada en mar d' espuma; més tart sembla arrenqui sa figura de las pots de l' escenari y en forma espiral evaporarse vulgui per entre las bambolinas. Y aixó sempre fet ab una originalitat que admira, ab una desenvoltura y art que encanta, donant á l' espectador, sorprés desde 'l primer instant, una inmensa combinació de colors vius, brillants, bellíssims tots.

Y 'l públich aplaudint sempre y la simpática artista agrahintli ab sa proverbial y encantadora rialleta.

La empresa l' ha contractat pèra deu funcions que han resultat deu plens, motivant una nova contracta

entre aquesta y la original artista que avuy tot Barcelona aplaudeix y admira.

—S' ha estrenat una cosa de 'ls Srs. Santisteban y Valverde titulada; *Veinte mujeres por barba ó El fin de los mormones*.

La empresa que tant se desvetlla pèra donar al públich obras de mérit relatiu, creyem col·locarà aquestes *Vint donas* a'l quarto de 'ls mals endressos per no tocarlas may més.—A. DE LA F.

SECCIÓ DE 'L GRACIÓS

EPIGRAMAS

Ensenyant á un noy petit
que t'è la veu de tenor,
li digué 'l seu director
quant d' ell senti un do de pit:
—Crida més que boy no 't sents;
home, treu tota la veu.
Y ell contestà:—¡Nó, per Dèu!
després no 'n tindria gens.

—Demá si vaig á la Plana
agafaré 'l tren, Verdú.
—Home, no sigas pavana;
no veus que no 'l podràs d'ur?

Una fractura l' Andréu
tè a 'l peu, y la gent que ho sap
diu:—Ja t'è piou mal de cap
pobre, si t'è mal de peu.

ESPANTA BÓLITS.

Un viatger que tingué d' anar á fer una visita, deixá en cert hostal son paraygua en lo corredor y hi enganxá un full de paper sobre 'l qual escrigué:

«L' amo d' aquest paraygua es un home que pòt dar un cop de puny de doscentas cinquanta lliuras de torsa. Tornará d' aquí deu minuts.»

Quant estigué l'lest baixá, y en lloch de 'l paraygua se trobá un altre paper que deya:

«Aquest paper l' ha posat aquí un home que pòt córrer quaranta kilòmetres per hora y que no tornarà.»

Un mestre vol ensenyar á restar á un de sos deixebles, y li diu:

—Figura't qué tens á la mà 16 prunas. Te 'n menjas 9 y després 7. ¿Qué 't quedarà?

—'Ls pinyols.

Escena de familia.

—Digas, papá,—pregunta la Matilde a 'l autor de sos dias—¿que 'm donarás quant vulga casarme?

—Mira, 't donaré.... 'l permís.

BELLAS ARTS

Saló Parès.—Las novas exhibicions que setmanalment tenen lloch en aquest concorregut saló, proporcionan a 'ls amants de las Bellas Arts lo plaer de poguer mirar los avensos d' avay en la pintura y escultura tant rebregadas (si se 'ns permet la paraula) pe 'ls individus perteneixents a 'ls dos sexes y á las diferents classes socials.

Rara es la setmana que no s' hi veji alguna obra digna de alabansa, tant per las condicions que presenta com las de son autor.

En la present, sobressurt per lo notable, l' hermós

paissatge de 'l Sr. Vancells, molt ben pintat. Es llástima que siga massa convencional en sos primers termes essent lo fondo á part més admirable de 'l quadro.

Exposa 'l S.. Brull un quadret que podríam anomenar estudi, representant un busto de dona y tal vegada volguent fer un tipo espiritual li ha resultat massa vulgar. En quant á la execució, 'ns agrada bastant.

Lo Sr. Casachs ab la obreta que presenta demostra una vegada més son talent artístich. Los dos ginetes atravesant un bosch constituheixen una nota de tardor.

Y en quant a 'l Sr. Sans Castaño, adoleix son quadro de algunas faltas de dibuix, principalment en la senyoreta que 's véu interrompuda en sa lectura pe 'l vell vert que apareix de repent per detrás de la paret. També aquell fondo resulta massa desgaballat.

—A. DE P. R. V.

En honor á Alfred Brañas

A instancia de 'l «Centre Catalá Vilafranquí» lo regionalista gallego qual nom acabem de escriurer, se digná visitar nostra població, á 'l objecte d' assistir á la vetllada literari-musical que á 'l efecte tenia preparada 'l «Centre» pèra honrar a'l il·lustre company de causa allá en Galicia.

L' acte comensá á las deu de 'l vespre, hora anunciada en uns paperets que á estil de invitació 's repartiren, obrintlo 'l President D. Pere Sacases qui féu la presentació de D. Alfred Brañas, manifestant a'l mateix temps la necessitat de lluytar pèra lograr la llibertat de Catalunya.

Seguidament, lo Secretari de 'l Centre D. Albert Moliner legí una ben sentida carta de 'l Dr. Torres y Bages escusant la asistencia al acte.

D. Angel Garriga, prabere, legí una poesia dedicada á 'l Sr. Brañas.

Albert Olivella, jove director de *Lo Crit Escolar*, legí un ben pensat escrit igualment dedicat á 'l regionalista gallego.

En Narcís Verdager y Callis féu un eloqüent discurs, en que á mes de altras cosas, hi féu ressaltar la expressió llensada pe 'l Excmo. Sr. Capitá General de Catalunya en l' acte dels Jochs Florals d'enguany, discutintla y comentantla.

D. Manel Sala legí una poesia titulada *Lo Rossinyol*, en la qual se compara aquest aucell ab lo señor Brañas.

Lo Sr. Folguera y Durán, després de un petit discurs, legí la aplaudida poesia de Mossen Jaume Col·lell *Himne patriòtic a'l monastir de Ripoll*. A 'l aixecarse 'l Sr. Brañas pèra donar comens á son discurs, la concurrencia li tributá una entusiasta ovació.

Comensá dihent que no sentia cansanci pe 'ls dias que feya qu' anaba recorrent poble per poble: lo seu cansanci obehí a'l sofriment que sentia á 'l no poguer parlar en llenguacatalana, tenintho que fer en una estranya. Diu que 's consideraria feliç si pogués tan solsament, expresar un sol pensament, per petit que fos en catalá.

Compará Galicia ab Catalunya en qual peroració estigué inimitable.

Seguidament refutá la imputació de separatistas que's vól donar als regionalistas.

Dirigí després la paraula á las senyoras assistents al acte y á 'l' objecte de demostrar l' amor de mare de las damas gallegas, llegí una poesia en llenguatge de la terra, intitulada *La madre llorosa* (en castellà) que la recitá magistralment.

Tot lo discurs en general fou ben pensat, béu sentir y ben dit; per lo que meresqué á cada párrafo 'ls aplausos unànims de la concurrència.

Prengué també part en la vetllada, lo sexteto Vilafranqués que tocá ab bon acert y ajustadament algunes de las pessas de son escullit repertori.

Totas quantas personas feren ús de la paraula en la vetllada que acabo d' explicar, foren en extrem aplaudidas.

La premsa local hi estava representada.

L' acte acabá á la una.

La vetllada descrita fou un aconxeixement de que guardarán grat recort los sócis de *Centre Català Vilafranquí*.—ENRICH MESTRES y FORNS.

ESCLAT

«Me dius qu' es de 'ls mes grans lo teu amor
pró que 'l besarte, nina, es un excés?
¡Oh! de quin modo t' d' aymar lo cor
per' que no sigui un crim lo darse un bes?»

ANGEL RIUS VIDAL.

CERTAMEN LITERARI de la Societat "La Papallona", de Palamós

CONVOCATORIA

Eixa societat, fundada a 'l' objecte de enaltir l' amor á las lletres pátrias, desitjant contribuir a 'l millor éxit y lluhiment de la FESTA MAJOR de dita vila, invita á tots los aymadors de la gaya ciencia, á péndrer part en lo *Certamen Literari* que tindrà lloch lo día 25 de Juny prop-vinent, de conformat ab lo següent cartell.

I.—*FLOR NATURAL*; premi d' honor y cortesia.—Será adjudicat á qui resulti autor de la millor poesia catalana inspirada en lo pensament de l' amor. Qui obtingui aquest premi deurá ferne present á la dama de sa elecció, la que, proclamada *Reyna de la Festa*, entregará los premis successius a 'ls que 'n sigan guanyadors.

II.—*Premi de 'l Magnífich Ajuntament de Palamós*.—Un rich escut d' or en un pergamí d' argent, representant las armas de la vila, á la poesia, catalana ó castellana, que millor canti an fet històrich de Palamós.

III.—*Un objecte d' art*, ofrena de la Excm. Diputació Provincial de Girona, á la millor monografia històrica de la vila de Palamós, desde la antigüetat fins á nostres días, escrita en català ó en castellà.

IV.—*Un objecte d' art*, que ofereix la Cámara de Comers de Palamós, a 'l treball en català ó castellà, que expressi ab mes acert la importancia y utilitat de las Cámaras de Comers, ab referencia a 'ls problemes econòmichs d' actualitat.

V.—*Una medalla d' argent* de las de la Societat de Salvament de Náulrechs, que ofereix la Junta

Local de Palamós á la mes inspirada composició poética que enalteixi 'ls humanitaris fins que practica tan lloable institució.

VI.—*Un objecte d' art*, oferta de l' Excm. senyor D. Fernando Paig, senador de 'l Regne, á la millor composició en vers català ó castellà que canti l' obrer ampurdanés.

VII.—*Vuyt hermosos tomos de la Geografia Universal* de Eliseo Reclus, premi ofert per l' Il·ltre. senyor D. Gustavo Ruiz, diputat á Corts pe 'l districte de Vilademuls, a 'l millor judici crítich comparatiu de Shakespeare y Calderón, escrit en castellà.

VIII.—*Un objecte d' art*, ofrena de D. Eussebi Comininas, director de *La Publicidad* de Barcelona, al que millor descriga, en català ó castellà, lo següent tema: *Conveniència de un Banck de Préstamcs y Descomptes* pera 'l foment de la industria tapera, y bases pera sa organisació.

IX.—*Un objecte d' art*, ofert per D. Cayetá Roger, a 'l poeta que més bè sábiga expressar, en català ó castellà, 'ls sentiments de 'l que 's véu obligat á viurer per molt temps lluny de la mare Pátria.

X.—*Un objecte d' argent*, representant lo sello de la Biblioteca de 'l Centre Económich sobre pergamí, de 'l mateix metall, donatiu de la Societat *Centro Económich* d' aquesta vila, pera ser adjudicat á 'l autor de 'l mellor projecte de Reglament pera regirre una societat económich-recreativa, escrit en castellà.

XI.—*Una lira d' argent*, que ofereixen varios palamosins admiradors de 'n Joseph Anselm Clavé, á la millor oda catalana dedicada á aquell inolvidable músich-poeta.

XII.—*Un objecte d' art*, ofert per la reunió «*La Peña*», a 'l autor de la millor composició humorística, en prosa ó vers, catalana ó castellana, que ab més acert descriga l' origen ó antigüetat de 'l noble joch de 'l burro, (conegut en castellà per *julepe*,) y sa influencia en lo progrés y las costums de lo género humá.

Se concedirán los accésits y mencions honoríficas que 'l Jurat estimi convenient.

Los treballs deurán ser inédits, y totas las composicions premiadas quedarán de propietat de la Societat durant lo terme d' un any, á contar desde 'l día de la festa.

Tots los treballs se dirigirán á 'l Sr. Secretari de la Comissió organitzadora, avans de 'l 11 de Juny prop-vinent, acompanyats d' un plech clós que continga 'l nom de 'l autor y porti en la coberta 'l títol y lema de la composició respectiva.

Lo Jurat Calificador se comprondrá de los Srs. Don Jascinto Torres y Reyeto, mestre en Gay saber, *President*; D. Joseph Franquet y Serra, D. Ramón Masifern, D. Manel Fernando Gil, D. Zoilo Nacente y D. Joseph Dalmau Carles, *Secretari*.

Desengany

Un día van convidarme
en un jardí molt hermós
y allí mon cor va extasiarse
a 'l véurer tan bellas flors.

Los meus ulls com disfrutaban
a 'l contemplar tan de goig!
¡Que bè estava jo aquell día
passejant per aquell lloch!

Ideas encantadoras
varen sugerirme á doll;

¿qui es que en mitj de tal bellesa
no hi sent una tentació?

Si jo pogués unas quantas
cullirne y ferme'n un pom,
pensaba, ¡ab quina alegría
las portaba a 'l meu amor!

Y a 'l moment que 'm dirigeixo
á cullirne una, llavors...
¡m' adono que eran pintadas
en una decoració!

J. ASMARATS.

REPERTORI DE FORA

Girona 14 Maig de 1895.

Després de alguns dies de mutisme torno á mullar la ploma pera significarli haverse vist ab gust la formació en eixa Capital de una Societat organitzadora pera celebrar en lo venider 1898 una nova Exposició Universal que sigui digna del geni emprenedor de nostra terra, y millor ó més grandiosa que la celebrada en 1888. Varios industrials importants de aquesta ciutat felicitan á la Redacció en plé de nostre periódich, per' haver emprés ab tanta afició com ho está efectuant, propaganda tant grandiosa y lloable. Creguim que tinc plena seguretat, que tal iniciativa tindrà fervorós apoyo per qui siga verdader amant de las grandesas de nostra industrial Catalunya.

La Companyia Riutort posa en nostre Teatro Principal, un repertori revell, com per exemple: *Flor de un dia* y *Espinas de una flor*, *Lázaro el mudo* y altrás obras per aquest estil. No obstant, anit posaren *El Señor Cura* y tingué lo gust de celebrar una volta mes las bonas qualitats que adornan á tots quants forman la companyia y en especial los Sres. Riutort, Serrallera, Ortega, y Sra. Ricart, que á pesar de que es difícil en comedias de aquesta classe, conforme vosté ja sab, puch assegurarli, vareig quedar contentísim de la execució de la obra, puig á alguna deficiencia vaig poguer observar, no fou certament per culpa de 'ls actors, sino de lo parament y moblatva del teatro, que li asseguro hi há objectes que millor servirian en un toh de S. Joan.

Acaban de indicarme que lo dijeus vinent estrenarán lo drama «Mariana», á qual funció prometo assistir, perque desitjo conèixer algú de 'ls motius per los quals los senyors acadèmichs madrilenys han cregut valia de cop cinch mil pessetas, sens que per aixó pobre de mí, vulga esser jutje de tal resolució ni molt menos.

Podria dir alguna cosa de la sessió celebrada dijous passat per nostra Corporació Municipal, en la qual quedá bastant quebrantat un de 'ls regidors que fa poch presidia la Corporació, pero com nostre periódich no es polítich, faig mutis.—M. de S.

Mataró 15 de Maig.

Dimecres la societat «Joan Isern, doná funció y 's representá la sarsuela *La Marsellesa*, y dijous á la nit en Euterpe 's representá *El Motinero de Subiza*. Primer acte y según, bé; lo tercer no gayre. Ahí en Euterpe á la nit *El rey que rabió* y *Los Aparecidos*. Ja hu veu, *Rey que rabió* per tots costats. La societat «Nova Constancia» están de reparació; hi fan una remunta de alló que se'n diu de *Padre y Señor mio*. La setmana entrant es la fira y 's preparan grans diversions, per tot pasto.—E. R.

Vilanova y Geltrú 14 de Mayo.

Una companyia d'aficionats van donar una funció en lo Teatro Artesá, ab las obras *Muralla de ferro* y *Tal hi vá qui no s'ho créu*.

Juuant imparcialment, diré que en la obra del Sr. Got y Anguera, las dos parts que mes satisfieren á la concurrencia foren la Sra. Rius (E) y 'l Sr. Pascual Joseph). Lo jove Sr. Sadurni, també demostrá reunir coneixements pera 'l teatro, que si persevera poden proporcionarli un pervindre mes que falaguer.

Lo Sr. Pascual (Joan) també sapigué donar caràcter á 'l paper á n' ell confiat; pro en los papers de caràcter

vell, com lo que desempenyá, convé emplear l' ademán més sobri en lloch de accelerarlo.

En la comedia *Tal hi vá qui no s'ho créu*, sols consignaré á la Sra. Rius y á 'l Sr. Creus apesar de que aquest últim fés un arcalde algo impropri per lo exorbitant.—P. Balaguer.

REUNIONS PARTICULARS

ROGER DE FLOR.—Mentres s' están lent los preparatius necessaris pera posar algunas obras de importancia y realisar altres actes en celebració de 'l según aniversari d' aquest centre, diumenge passat la Srta. Faura junt ab los Srs. Sanz, Casanovas y Rojas van fer *De vuelta del otro mundo* sense cap cosa de 'l altre món.

Lo según de 'ls citats senyors recitá després lo monolech *De Pelagalls á Barcelona* ab molt aplauso; pero ahont va créixer l' entusiasme va ser en la sarsuela *Música clásica* en que la tiple Srta. Faura, que aquí no era coneguda, va guanyarse molts simpatias, molts aplausos y molts admiradors.

LA JUVENTUD.—Las conegudas y aixeridas pessas catalanas *A cop calent* y *A 'ls peus de vosté* són las que van representarse ab regular èxit la tarde de 'l diumenge.

CIRCOL LITERARI.—A petició de varios socis y concurrents á las funcions, va repetirse diumenge á la nit la hamorada *Un gepich cantant victoria*, escrita per cinch autors distints y que va obtenir lo mateix èxit que 'l dia de l' estreno.

També 's representaren las populars *Sebas al cap* de que varen saberne treurer molt partit, per quin motiu abundaren las riallas y 'ls aplausos.

CIRCOL RECREATIU DE LA DRETA DE 'L ENSANXE.—La obra a que va tocar lo torn en la funció passada va ser lo drama en 3 actes *Lo liri d' aiga* que, salvant alguna petita exageració, lo conjunt va ser bastant bó, confiat á 'ls Srs. Hernández, Jordana, Verdiell, Arán, y Srtas. Varela y Hévia.

A n' aquesta última, com aficionada que es, nos permetém indicarli que quant declami procuri ferho ab la major naturalitat possible.

La nena Freixa, encarregada de 'l paper de *Riteta*, molt aixerida, molt simpática y molt bulona.

La pessa *Aucells de jardí* va agradar, encara que no varen donarli lo degut moviment, á causa sens dupte d' haver tingut que cambiarse alguna figura á última hora.—A.

ESQUERRA DE 'L ENSANXE.—Ab algú acert se posà en escena la comedia *Inocencia*, per las senyoras Santana y Pérez y 'ls Srs. Palaudarias, Ainaud, Verano y Sala. Estaba anunciada la pessa *El Censo*; pero 's va suprimir, permetent, en cambi, que 's rendís un breu tribut á Terpsicore.—A. R.

LA SARDANA. (San Gervasi).—Lo dijous 11 del corrent per la tarde 's posá á n' aquesta Societat las pessas catalanas *Una senyora sola* y *A ca la modista*.

La primera de ditas obras, que no sabem per qui era dirijida, pero que la vritat, debía quedar ben desencansat, surti malíssimament: la Srta. Casao (M.) fèu lo que pugué per salvar la execució.

Estranyem que la Junta de dita societat, veyent que fastigueja á la concurrencia, no prengui una determinació. També tejen de procurar tenir un

apuntador que sàpiga lo que fá, perque aixó de canviar cada funció, la vritad, se 'n resenten los aficionats.

A cá la modista aná un xiquet milló e hi prengueren part la Srta. Casao (M) y los Srs. Roca, Anqué, Sellés y Pujol. Procurin ensajar y aniràn més bé. La proxima funció será dirijida per lo Sr. Monte: veurem si marxará millor.

CASSINO ARTESA. (Gracia.)—Lo diumenge passat tingué lloch una funció composta de las obras *El Arcediano de San Gil*, *Un cop de cap* y *La casa de campo*. Hi prengueren part las Srtas. Casao (M.), Boxedés y Sra. Rodés y Srs. Cabré, Saro, Brunet, Guilera, Plaza y Comdam. Lo desempenyo, regular. La Srta. Casao, que *La casa de campo* estigué acertada fent la protagonista, y sigué frenéticament aplaudida igual que 'l Sr. Cabré.—C.

LO PRIMER ESPASA

No es ab la capa y l' espasa
aliá a 'l mitj de 'l redondel
vestit ab mil coloraynas
y seguit de 'ls seus valents,
ahont se ha de veure' a 'l torero
per poderlo estudiar bé
y trobarli sas mil gracias
y tot lo seu gran saber.

Ahont se troba aquell retrato
es á casa l' Estevet,
assentat á un cap de taula
quant lo voltan tots los seus.
Allá 'l veureu ab sas calsas
justas á no poguer més,
y sa jaqueta tan curta
que sembla 'l vestit d' un nen.

Ben peladet de las galas
y ab lo cuot a 'l clatell,
fent á tots cara ben seria,
se fá respectar com rey:
Sempre es lo primer de péndre'
y tot fent lo desentés,
á las donas de la vora
está fent sempre l'ullet;
y se créu lo gran tanoca
guapo com angel de 'l cel
y que las donas deliran
per lo seu cor de... pages,
puig es fill d' una vaquera
y d' un senyí molt... decent.

SALÓ DE DESCANS

—Lo conegut y reputat editor musical Sr. Ayné, tè exposada en los aparadors de son establiment de 'l carrer de Fernando, una magnífica y régia batuta que 'ls admiradors de 'l mestre Bretón li regalan en proba d' agraïment per haver escrit en obsequi d' élls una inspirada *Salve Regina* dedicada á la Mare de Déu de Montserrat.

La batuta es de marfil capsada d' or ab dibuixos fets 'l cizell. Tot' ella constitueix una obra digna de 'l autor de 'l *Garín* y eminent director d' orquesta. L' ha fet la casa Viuda y fills de Francisco Cabot.

—Se ha posat á la venda, elegantment impresa, la tercera edició de la divertida humorada en vers *Sebas al cap*, de D. Joaquim Roig.

—La companyia de 'l Teatro de Novedats va anar lo passat dissapte á Badalona á donar á conéixer lo drama *Lo núcol negre*, emportants' en molts aplausos de 'ls badalonins.

—En la societat La Banya Graciense: ha celebrat la poch son benefici l' apreciat jove D. Ramón Carbonell, ab las obretas *Un tigre de Bengala*, *La salsa de Aniceta* y *Viva mi niña!*, y presentant la novetat de presentarse 'l Sr. Carbonell trasformat en liliputiense, tan ben presentat que 's fén digne de aplausos per la propietat y mérit ab que estava colocat.

En lo mateix colisseu está anunciat pert demá 'l benefici de 'l segón galán D. Joseph Jané (fill), posant en escena 'l drama *Otello ó El moro de Venecia* y la sarsueleta en un acte *Para una modista... un sastre*. Li agurém un plé á vessar:

—Després d' haver donat en aquesta ciutat los déu concerts l' orquesta de Madrit, passará á Tarragona ha donarne un parell.

Felicitem á 'l tarragonins pe 'l bon acert de la contracta y pe 'l resultat que d' ella obtindrà la empresa.

—Ha passat á millor vida 'l jove periodista senyor Cristies que durant molt temps havia format part de la redacció de *El Suplemento*. També 'ns havia honorat ab sa colaboració. ¡E. P. D.!

—La biblioteca *La Reforma literaria* ha publicat en son tomo II lo drama en 5 actos, *Theara*, original de D. Manel D' Ayot, director de la expressada Revista. Agraïm la atenció de remétrense 'n un exemplar.

—També hem rebut ab agraïment un exemplar de 'l nou drama catalá *Lo baster de Santa Pau*, original de D. Pere Roig y Fiol, recintment estrenat en lo teatro *Circo Español*.

—Lo Centre Ampurnanés de Barcelona donará demá diumenje una vetllada cómic-hífrica á benefici de don Eusebi Guiteras, director de la Societat coral «Palma de Catalunya». S' han escullit las sarsuelas *La Gallina ciega* y *Piedra de toque*; se cantaràn coros baix la direcció de 'l Beneficiat; hi haurá ball corejat y s' estrenará una sardana de 'l propi Sr. Guiteras, titulada *María Cristina*.

—A principis de 'l mes entrant celebrarà Junta General la *Sociedad organizadora de la Exposición Universal de Barcelona para 1898*, á fi de aprobar 'l reglament interior de la mateixa que confeccionan los fundadors en virtut de lo que prevé l' article 20 de 'ls Estatuto.

—Nostre distinjin company de redacció Sr. Ben publicará proximament un article sobre la Societat de Concerts de Madrit.

—La companyia de 'l teatro Romea marxará aviat á donar funcions catalanas a 'l teatro Fortuny, de Reus.

—Aquesta setmana s' ha parlat molt de revenedors de entradas de toros, d' abusos y de la despedida de Lagartijo. Pero *ni se ha hundido el firmamento ni han temblado las esferas*.

—La Assamblea de la Unió Catalanista se reunirà aviat a Reus. Veyam que 'n sustirà.

—Avuy s' estrena en lo teatro *Circo Español* un juguet de 'l Sr. Barbany, titulat *Un petardo*.

—Ja tenin altre cop en Barcelona á la actriu fran-

cesa Sara Bernard que donará quatre funcions en lo teatro Lírich.

—La circumstancia de ferse precisament avuy lo cambi de local de nostras oficinas trasladantlas á 'l carrer de Viladomat, 164, 4.^{rt}, 1.ª, es causa de que aquet número aparegui ab retrás.

—La Societat Organisadora de la Exposició Universal de Barcelona pèra 1898, reb cada dia novas anhesions de societats y de personas importants.

Abir va colocar en diferents punts de la ciutat los bussons para recullir planos, pensaments, memorias, dibuixos y tot lo que vulgan depositarhi las personas que s' interessin per tan plausible idea.

—Demá tornarà á obrirse 'l teatro Calvo-Vico ab funcions de magia.

—La setmana entrant parlarem de la nova producció *En Pólvora* de 'l distingit autor D. Angel Guimerá.

—Diumenge de la setmana entrant donará son benefici en la Societat Cupido, lo director de escena D. Joan Virgili, ab lo drama *Juan Sin tierra*.

—Ha retornat de Tárrega l' aplaudit primer graçós D. Jaume Molgosa.

—Aviat surtirà l' anunci de la Junta de 'l Liceo pèra la concessió de 'l teatro pèra la temporada propinent. Veurem qui 's presentarà.

—Demá, dia de Pasqua, en lo teatro Familiar de 'l carrer de Viladomat se representarà 'l drama *Margarita de Borgonya* dirigit pe 'l primer actor y aficionat don Benet Barba.

—Sabern qu' es molt numerós l' abono á las funcions de la compenya Mario.

—No será estrany que aquest estiu se canti en lo Tívoli la ópera *Garin*, de 'l mestre Bretón.

Advertencia

Supliquem á tots los periódichs que 'ns favoreix ab lo cambi que 's fixin bé en las senyas de la redacció y administració, trasladadas a 'l carrer de Viladomat, 164, 4.^{rt} 1.^a

CAVILACIONS

—A tí de deixar contents á 'l gran número de aficionats que envían cavilacions y á 'l mateix temps á tots los aficionats á aquesta secció ameno de 'l periódich, publiquem avuy mes cavilacions que de costum.

TRENCA-CLOSCAS

D. DANIEL M. LIERN

OLOT.

Formar aquestas lletres degudament combinadas, lo nom d' un monólech y 'l de son autor.

DEMERRA.

PROBLEMA—CONVERSA

—Hola, Pepet, ¿tens diners?
—Ne tinch poch.
—¿No tens 30 pessetas?
—No; però si n tingués 14 vegadas las que tinch tiniría més de 30 las que ara tinch de menos.
—¿Quantas ne tens?
—Búscabo

MR. A. LLORET.

INTRÍNGULIS

Buscar una paraula que tregenti cada vegada una lletra del darrera digui: 1.er marino espanyol; 2 on fruita, 3.er signo aritmétich; 4.art repetida, nom d' home, y 5.ª, lletra.

MAGÍ GUELL.

QUADRAT DE PUNTS

• • •
• • •
• • •

Llejit horizontal y verticalment ha de donar:

1.ª ratlla, nom d' un pés.
2.ª » capital
3.ª » nom d' home.
4.ª » en los camps.

F. E. IAS SETMESÓ.

XARADAS

I.

—No saps que tinch á n' a 'l peu?
Donchs hi duch *hu dos tercera*
que sen mólt *primera tres*
que dos valen deu pesetas.
—¡Prima! ¿que 'm contas, Antón?
Es cosa ben bataretsa
y com que 'l meu *tres es hu*,
oloraré 'hont fan tal feyna
y no deixaré d' anarhi
á aumentar la clientela.

TARIT TAROT.

II.

Ma germana 's diu *Total*,
mon germá menja *dos hú*.
Ves si ho endevinas tú
y no serás animal.

A. B. C.

ESQUELA MORTUORIA

D. TOT QUINT-INVERS-CINH-PRIMERA

(Q. E. P. D.)

—Mori á la ed.t de 37 anys.—

Afligidas per tan irreparable pérdua, suplican sa filla donya *Hu-dos* y sa germana donya *Quinta-segona*, á tots sos companys y amichs, lo tingan present en sas oracions.

ESPANTA BÓLITS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

Consonant	7,
Nota musical	5 1,
Nom de dona	8 7 8,
Animal	3 3 8 4,
Eyna de ferrer	3 3 2 5 8,
Nom de dona	6 5 2 3 2 8,
Arbre	3 3 2 5 4 7 6,
Nom de dona	1 2 3 4 5 6 7 8,

UN CÒMIC T. T. R.

Solucions á las cavilacions de 'l número 126

Trenca--clocas: LA PEDRA FILOSOFAL.
 Mudansa: PAULA, PIULA.
 Conversa: NO, OR.
 Acentígraf: MANYÀ, MANYÀ.

Botiga de calsat de **Francisco Grau**, Plassa de Santa Ana, 23.
 Sastreria de teatros de **Joan Baret**, Sadurni 14, 1r.
 Taller de atrés de **E. Vidal**, Ronda S. Pau, 48.
 Magatzem de pells de **J. Pous y C.**, Princesa, 13.
 Arxiu de teatros (vers y música) de **A. Guix**, carrer de Tallers, 27, 2.n
 Taller de fotograbats de **J. Gil**, Universitat, 64.
Rosendo de Messeguer, dentista de la Real Casa, Rambla de Canaletas, 5, 1.r

LLUNAS ASSOAGADAS PER' MIRALLS

DE

ORTEGA Y BADIA

Depósit de cristalls, baldosas, baldosetas, etc.

TELEFONO NÚM. 1397

Carrer de la CONDESA DE SOBRADIEL, núm. 3
BARCELONA

Arxiu y copisteria

DE

FRANCESCH PEREZ POL

Roig, 24, Entresuelo

A CASARSE TOCAN

Per 30 duros

un llit de Viena (matrimoni) ab somier, una calaixera ab marbre, 6 cadiras de rejilla, una taula de nit ab marbre, una de menjador, 6 cadiras de menjador y un mirall.

Además hi ha un gran surtit de tota classe de mobles. Llit de Viena y somier, 25 pessetas, y de matrimoni, 40 pessetas.

Carrer Nou de la Rambla, 25

Construcció de Teatros

SERVEY COMPLERT Y BÓ
 per' guardaropias

Pera informes y detalls dirigirse á'l carrer de
Estruch, 11, fusteria
 BARCELONA

PERRUÇAS Y POSTISSOS
de tota classe per' TEATROS

GRAN SALÓ

per afeitar, rissar y tallar cabells en la

Perruqueria de **VICENS GARCIA**

Conde del Asalto, 6, principal
 Casa establerta desde 1840

Geroglífich: UN HU JUNT AB SIS MISOS ES UN MILIÓ SISCENTS
 SEXANTA SIS MIL SISCENTS SEXANTA SIS.

Las han enviat Pá Sucat, R. Pallus y A. B. C. que poden recullir en la Sucursal lo tomo de poesias ofert
 A 'ls que envihin las d' avuy y las del n.º 128 se 'ls regalara un tomo de 'ls Jochs Florals d' aquest any, quant estigui imprés.

CORRESPONDENCIA

Sr. Martorell: vosté ha fet com Cèssar: *llegar, ven y vencer*: —J. Elías: hi ha quadrats que no están bé y las xaradas están malament.—Ventafochs: no fassi tart.—Eusebi Torras: *mal, malo, mauvais*.—Godó (Castelló): cobrat y gracias.—Bo' y Aixorit: ¿qu' está de broma?—Pal y Trocas: ha errat d' un punt.—Un Trempat: va de serio la Exposició; ja ho pòt créuer.—A. Saldoni: tanquem de cop.

Imprempta de Pujol y C.^a-Tallers. 45.—Barcelona

Papeleria Parisien, Archs, 3.

La Emperatriz, fábrica de cotillas, carrer de Escudiers Blanchs, 2,

Máquinas de fer mitja de **Narcís Doménech**, carrer de la Gran-via, 211.Casa **Falco**, hules, artículos de goma, plumeros, etc., carrer de'l Call, 2.

La Imperial, magatzem de mobles. Nou de la Rambla, 25.

Sastreria de teatros, de F.^a Mora, Hospital, 91 - 1.

SANTASUSANA

Máquinas de cusir. — Máquinas de fer mitja,

Aparatos per' pèndrer dutxas

PREUS SENS COMPETENCIA

Taller per' adobar tota classe de máquinas. Se ven á plastos y al comptat.

Carme, 33. — Barcelona

FOTOGRAFÍA

DE

A. S. (Xatart)

Carmen, 3, (esquina á la Rambla)

GRAN CERTAMEN

DE HOMBRES FEOS

Se anunciará oportunamente

GANARÁN PREMIOS

Magatzem de Música, Pianos è Instruments

Joan Ayné

Fernando VII, 53.—Barcelona

ORQUESTA DE 'LS CATALANS

de la que forma part lo notable concertista de violi

senyor **BADIA**
 DIRIGIDA PER

D. **ROMUALDO ZUBIELQUI**

Per' ajustos dirigirse

Sepúlveda, 190 - Barcelona